

SPRAWOZDANIE Z KONFERENCJI „NAUKA CZYTANIA KROK PO KROKU”

W dniu 3 grudnia 2004 roku w sali Sejmu Śląskiego odbyła się kolejna konferencja dla logopedów i nauczycieli przedszkoli zatytułowana „Nauka czytania krok po kroku”. Zorganizowana została ona we współpracy ze Śląskim Oddziałem Polskiego Towarzystwa Logopedycznego. W spotkaniu uczestniczyło ponad 350 osób. Wykład wygłosiła prof. dr hab. Jadwiga Cieszyńska, pracownik naukowy Akademii Pedagogicznej w Krakowie. W swoim wystąpieniu autorka przytoczyła wyniki dotychczasowych badań naukowych dotyczących przebiegu i efektów nabywania umiejętności w posługiwaniu się językiem pisanym. Zdaniem J. Cieszyńskiej umiejętność ta zależy w dużym stopniu od sposobu mózgowej reprezentacji języka i może być czynnikiem modyfikującym mózgową organizację funkcji językowych. Autorka powołała się na wyniki badań Edelmana, Szela, Dąbskiej i Herzyk. Profesor Cieszyńska, uwzględniając teoretyczne rozważania, opracowała program ćwiczeń, w których dodatkowa stymulacja pomaga w formowaniu się lewostronnej asymetrii mózgowej, koniecznej do opracowywania informacji językowych. Wczesna nauka czytania mogłaby, zdaniem autorki, wpłynąć na kształtowanie się asymetrii półkulowej właściwej dla mowy, poprzez specjalnie organizowane doświadczenia językowe. Metodą prof. Cieszyńskiej dzieci uczą się odczytywać sylaby, a nie pojedyncze spółgłoski, których nie słyszą w izolacji. Sylaby, z którymi zapoznają się podczas ćwiczeń stanowią wzorzec służący do odczytywania nowych wyrazów. W ten sposób w umyśle dziecka powstają schematy rozpoznawane w odczytywanych później wyrazach. Dzięki operacjom porównywania dziecko odkrywa wzorce w kolejnych wyrazach. Ćwiczenia rozpoczyna się od samogłosek prymarnych: *a, u, i*, w postaci powtarzania, różnicowania i w ostatnim etapie - czytania. Po wprowadzeniu samogłosek przechodzi się do odczytywania sylab, które jest związane ze strategią analityczną. Dziecko buduje umysłowe reprezentacje liter dzięki ich wizualizacji oraz poprzez pobudzenia czuciowo – kinestetyczne podczas samodzielnych realizacji i percepcji wyrażen słuchowych. Postępowanie w opanowywaniu sylab jest identyczne jak w przypadku samogłosek. Autorska metoda *Nauka czytania krok po kroku* spotkała się z dużym zainteresowaniem środowiska pedagogicznego w całym kraju.

Podczas konferencji referat na temat zaburzeń dyslalicznych u dzieci realizujących edukację elementarną w formie doniesienia z badań własnych przedstawiła dr Iwona Michalak – Widera, konsultant ds. logopedii ROM-E „*Metis*”. Autorka przebadła 347 uczniów klas pierwszych szkół podstawowych specjalnych i masowych. Z badań wynika, iż zakłócenia realizacji dźwięków mowy kształtują się podobnie w obu typach placówek. Jednakże istotne statystycznie różnice występują na etapie terapii. Korekcja wad wymowy u dzieci z upośledzeniem miała znacznie dłuższy przebieg niż u dzieci ze szkół masowych i wykazywała momenty regresu. Wpływ na to zjawisko miały m.in. zaburzenia słuchu fonemowego i obniżenie sprawności ruchowej narządów mownych.

Krótkie relacje na temat organizowania turnusów terapeutycznych dla dzieci z zaburzeniami mowy przez Ośrodek Leczniczo – Wychowawczy w Orzeszu – Zawieści przedstawiła psychiatra dziecięcy Aleksandra Lamparska – Warchalska. Miały również miejsce wystąpienia dotyczące aktualnych problemów logopedycznych przedstawiciela Polskiego Towarzystwa Logopedycznego - Józefa Oczadłego, Polskiego Związku Logopedów - dr Michała Bitnioka oraz konsultantów Regionalnego Ośrodka Metodyczno – Edukacyjnego „*Metis*” - Małgorzaty Spindel, dr Iwony Michalak – Widery, Jolanty Bendkowskiej.

Licznie przybyłe grono słuchaczy świadczy o dużym zainteresowaniu problemami wczesnej nauki czytania i sensowności podejmowania takich tematów w środowisku pedagogów i logopedów.

*Opracowano na podst. artykułu zamieszczonego w „Magazynie Szkolnym”
Mieczysław Chęciek, Iwona Michalak-Widera*